

Gender

3 De maatschappij en gender

Is er speciaal jongens- of meisjesgedrag? In de maatschappij bestaan daar ideeën over, bijvoorbeeld: 'Meisjes zijn rustig en spelen graag met barbies, jongens zijn avontuurlijk en klimmen graag in bomen.' Maar dit zijn voorbeelden van **stereotypen**, algemene ideeën over de eigenschappen of het gedrag van een bepaalde groep. De werkelijkheid is lang niet zo simpel. Want natuurlijk zijn er zat meisjes die houden van avonturen beleven of stoeien, en jongens die daar juist niks aan vinden.

The Pink Project I - Charity & Hopey and Their Pink Things, Gyeonggi-do, South Korea, Light Jet Print, 2011 © JeongMee Yoon

Genderrollen

Stereotypen zijn gebaseerd op traditionele **genderrollen** en **rolpatronen**: vastgestelde rollen voor meisjes en jongens. Zoals moeder en huisvrouw voor meisjes en bijvoorbeeld leider of een technisch beroep voor jongens. Dit zijn ideeën die lang geleden zijn ontstaan en die veel mensen gewoon zijn gaan vinden. Stereotypen zoals zorgende meisjes en sterke jongens passen bij die traditionele rolpatronen.

Roze en blauw zijn genderstereotype kleuren voor meisjes en jongens. Maar vóór 1940 was dat andersom. Meisjeskleding was toen vaak blauw of wit en jongens droegen juist roze of rood.

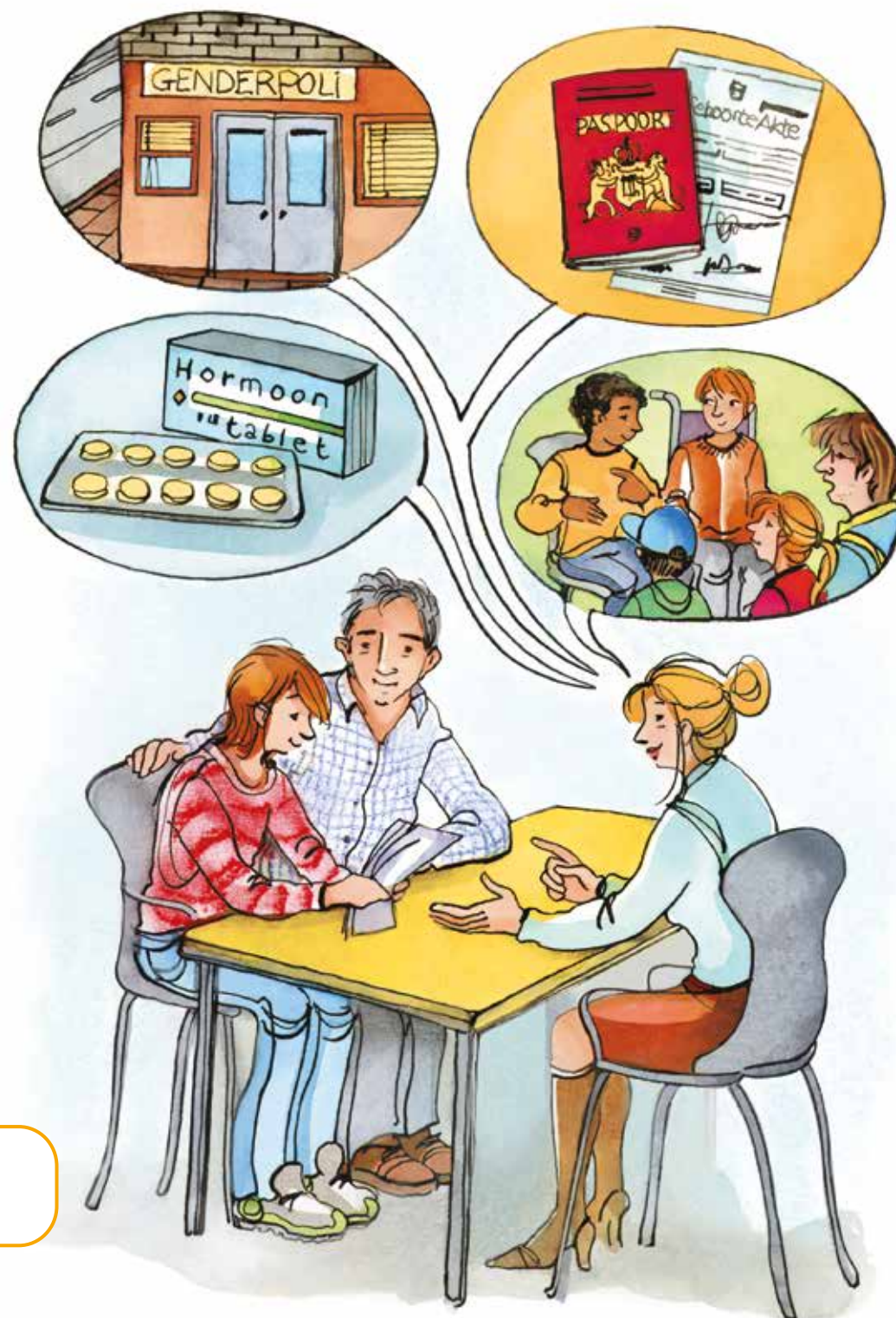

puberteit begint en ze tenminste 11 jaar zijn. Vanaf dan krijgen ze **puberteitsremmers**, hormonen die ervoor zorgen dat je lichaam nog geen volwassen vormen krijgt. Je hebt daardoor iets meer tijd om uit te zoeken wie je bent. Na de puberteit (vanaf ongeveer 16 jaar) krijgen trans jongeren hormonen die ervoor zorgen dat een meisjeslichaam mannelijker en een jongenslichaam vrouwelijker doorgroeit. Denk aan borstgroei bij trans meisjes en baardgroei bij trans jongens. Deze hormonale fase duurt minimaal een jaar en wordt begeleid door een hormoonspecialist.

Operaties

Als je minstens 18 jaar bent en de hormoonbehandeling en je sociale transitie zijn goed verlopen, dan kun je eventueel je lichaam verder laten aanpassen door operaties. Trans mannen laten vaak de borsten weghalen. Trans vrouwen kunnen een vulva en/of een vagina laten maken, waarbij weefsel uit het eigen lichaam wordt gebruikt, bijvoorbeeld uit een bovenbeen. Er zijn allerlei operaties mogelijk, maar lang niet iedereen kiest daarvoor. Het zijn zware ingrepen en veranderingen door operaties zijn niet terug te draaien, daar moet je van tevoren goed over nadenken en praten. Volgens een onderzoek van het UMC-ziekenhuis in Amsterdam heeft 1 op de 200 trans personen om allerlei redenen later spijt van een geslachts-veranderende operatie.

De sociale, medische en juridische transitie kunnen tegelijk, maar ook na elkaar plaatsvinden. Dit verschilt van persoon tot persoon.

Iedereen krijgt in zijn leven te maken met gender: wat we vrouwelijk of mannelijk vinden in een land of cultuur. Dat verandert in de tijd en het verschilt wereldwijd. Zo is in veel landen een jurkachtig lang gewaad hét kledingstuk voor mannen. Maar gender is ook hoe je je voelt of noemt. De een voelt zich meisje, de ander jongen en weer een ander voelt zich niet thuis in die tweedeling. Wist je dat veel culturen buiten Europa altijd al meer dan twee genders kenden?

Dit boek is geschreven door Lonneke Crusio.

11+

Documentatiecentrum

imprint van Schoolsupport
documentatiecentrum.nl

